

Національний
банк України

Проміжна скорочена консолідована фінансова звітність

за період, що закінчився 31 березня 2024 року

Зміст

ПРОМІЖНА СКОРОЧЕНА КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ:

Проміжний скорочений консолідований звіт про фінансовий стан	4
Проміжний скорочений консолідований звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід	5
Проміжний скорочений консолідований звіт про зміни у власному капіталі	6
Проміжний скорочений консолідований звіт про рух грошових коштів	7
Примітки до проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності	8
Розділ I. Основа складання фінансової звітності	8
1. Основна діяльність	8
2. Основи облікової політики та складання звітності	9
3. Вплив економічної ситуації на фінансовий стан і результати діяльності Національного банку	11
Розділ II.I. Фінансові інструменти	13
4. Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки	13
Розділ II.II. Фінансові активи та зобов'язання	14
5. Кошти та депозити в іноземній валюті та банківських металах	14
6. Цінні папери нерезидентів	15
7. Операції з МВФ	19
7.1. Авуари в СПЗ	19
7.2. Внески в рахунок квоти МВФ	20
7.3. Зобов'язання перед МВФ	20
8. Цінні папери України	21
9. Кредити банкам та іншим позичальникам	23
10. Кошти банків	24
11. Кошти державних та інших установ	25
12. Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком	26
13. Грошові кошти та їх еквіваленти	27
Розділ II.III. Фінансові результати за фінансовими інструментами	28
14. Процентні доходи та витрати	28
15. Результати від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті	28
16. Результати від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	29
17. (Збитки)/прибутки від (зменшення)/відновлення корисності фінансових та нефінансових активів	30
Розділ II.IV. Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань	31
18. Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань	31
Розділ III. Управління капіталом	35
19. Управління капіталом	35
20. Зобов'язання з перерахування прибутку до розподілу до Державного бюджету України	36

Розділ IV. Витрати, пов'язані із забезпеченням діяльності Національного банку	37
21. Витрати на утримання персоналу	37
22. Адміністративно-господарські та інші витрати	37
Розділ V. Інші примітки.....	38
23. Операції з пов'язаними сторонами	38
24. Поточні та непоточні активи і зобов'язання	40
25. Події після звітної дати	41
26. Уведення нових та змінених стандартів і тлумачень фінансової звітності	42

Проміжний скорочений консолідований звіт про фінансовий стан

	Примітки	На 31 березня 2024 року	На 31 грудня 2023 року
(у мільйонах гривень)			
Активи			
Кошти та депозити в іноземній валюті та банківських металах	5	379 667	373 440
Цінні папери нерезидентів	6	1 180 986	1 073 099
Авуари в СПЗ	7.1	92 781	35 570
Монетарне золото		68 683	62 387
Цінні папери України	8	735 144	727 818
Кредити банкам та іншим позичальникам	9	4 902	5 691
Внутрішній державний борг		1 375	1 347
Внески в рахунок квоти МВФ	7.2	104 475	102 521
Основні засоби та нематеріальні активи		3 935	4 044
Інші активи		7 152	6 670
Усього активів		2 579 100	2 392 587
Зобов'язання			
Банкноти та монети в обігу		780 563	764 598
Кошти банків	10	230 735	216 261
Кошти державних та інших установ	11	322 385	140 102
Зобов'язання з перерахування прибутку до розподілу до Державного бюджету України	20	38 643	38 643
Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком України	12	549 419	621 667
Зобов'язання перед МВФ, крім зобов'язань зі сплати внеску за квотою	7.3	72 231	86 027
Боргові зобов'язання на користь МВФ зі сплати внеску за квотою	7.3	104 462	102 509
Інші зобов'язання		2 408	2 609
Усього зобов'язань		2 100 846	1 972 416
Власний капітал			
Статутний капітал	19	100	100
Загальні резерви та нерозподілений прибуток	19	202 484	137 690
Резерви переоцінки активів і зобов'язань	19	275 624	282 336
Усього власного капіталу		478 208	420 126
Неконтрольована частка		46	45
Усього капіталу		478 254	420 171
Усього пасивів		2 579 100	2 392 587

Схвалено до випуску Комітетом з управління активами та пасивами Національного банку України 24 травня 2024 року.

Підписано 24 травня 2024 року.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Головний бухгалтер – директор
Департаменту бухгалтерського обліку

Людмила СНИГУРСЬКА

Примітки, подані на сторінках 8–42, є невід'ємною частиною цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності.

Проміжний скорочений консолідований звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід

	Примітка	За період, що закінчився 31 березня	
		2024 року	2023 року
(у мільйонах гривень)			
Процентні доходи	14	24 135	34 062
Процентні витрати	14	(24 165)	(22 792)
Чисті процентні (витрати)/доходи до врахування прибутку від відновлення корисності		(30)	11 270
Прибуток від відновлення корисності за процентними фінансовими активами	17	16	67
Чисті процентні (витрати)/доходи після врахування прибутку від відновлення корисності		(14)	11 337
Комісійні доходи		229	124
Комісійні витрати		(15)	(13)
Чистий комісійний дохід		214	111
Результати від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті	15	45 979	7 497
Результати від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	16	13 340	7 785
Інші доходи		184	470
Усього чистих доходів		59 703	27 200
Витрати на утримання персоналу	21	(881)	(753)
Витрати, пов'язані з виготовленням банкнот, монет, сувенірної та іншої продукції		(296)	(351)
Адміністративно-господарські та інші витрати	22	(462)	(414)
(Збиток)/прибуток від (зменшення)/відновлення корисності за іншими активами	17	(9)	9
Прибуток до оподаткування		58 055	25 691
Витрати з податку на прибуток дочірньої компанії		(1)	–
Прибуток за період		58 054	25 691
Інші сукупні доходи, які не підлягають перекласифікації як складові прибутків або збитків у наступних періодах:			
переоцінка банківських металів		29	(95)
Інші сукупні доходи/(витрати) за період		29	(95)
Разом сукупні доходи за період		58 083	25 596
Прибуток за період, що належить:			
Національному банку України		58 053	25 691
неконтрольованій частці участі		1	–
		58 054	25 691
Разом сукупні доходи, що належать:			
Національному банку України		58 082	25 596
неконтрольованій частці участі		1	–
		58 083	25 596

У Проміжному скороченому консолідованому звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід наведено порівняльні дані двох періодів, оскільки дані за I квартал і наростаючим підсумком з початку року ідентичні.

Схвалено до випуску Комітетом з управління активами та пасивами Національного банку України 22 травня 2024 року.

Підписано 24 травня 2024 року.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Головний бухгалтер – директор
Департаменту бухгалтерського обліку

Людмила ШИГУРСЬКА

Примітки, подані на сторінках 8–42, є невід'ємною частиною цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності.

Проміжний скорочений консолідований звіт про зміни у власному капіталі

	Статутний капітал	Загальні резерви та нерозподілений прибуток	Резерв переоцінки активів і зобов'язань	Усього власного капіталу	Неконтрольована частка участі	Усього капіталу
(у мільйонах гривень)						
Залишок на 01 січня 2023 року	100	99 712	228 346	328 158	43	328 201
Усього сукупних доходів за I квартал 2023 року	–	25 691	(95)	25 596	–	25 596
Реалізований результат переоцінки за банківськими металами, що вибули	–	33	(33)	–	–	–
Реалізований результат переоцінки за цінними паперами та деривативами, що вибули	–	1 694	(1 694)	–	–	–
Залишок на 31 березня 2023 року	100	127 130	226 524	353 754	43	353 797
Залишок на 01 січня 2024 року	100	137 690	282 336	420 126	45	420 171
Усього сукупних доходів за I квартал 2024 року	–	58 053	29	58 082	1	58 083
Реалізований результат переоцінки за банківськими металами, що вибули	–	41	(41)	–	–	–
Реалізований результат переоцінки за цінними паперами та деривативами, що вибули	–	6 700	(6 700)	–	–	–
Залишок на 31 березня 2024 року	100	202 484	275 624	478 208	46	478 254

Схвалено до випуску Комітетом з управління активами та пасивами Національного банку України 22 травня 2024 року.

Підписано 24 травня 2024 року.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Головний бухгалтер – директор
Департаменту бухгалтерського обліку

Людмила СНИГУРСЬКА

Примітки, подані на сторінках 8–42, є невід'ємною частиною цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності.

Проміжний скорочений консолідований звіт про рух грошових коштів

Примітка	На 31 березня 2024 року	На 31 березня 2023 року
(у мільйонах гривень)		
Операційна діяльність		
Проценти отримані	7 342	9 491
Комісії отримані	229	124
Інші доходи	184	469
Проценти сплачені	(24 552)	(23 156)
Комісії сплачені	(15)	(13)
Інші витрати	(1 455)	(1 270)
Сплачені податки, збори і платежі	(310)	(268)
Зменшення кредитів банкам та іншим позичальникам	945	17 960
Погашення внутрішнього державного боргу	–	33
Збільшення коштів банків	14 413	114 253
Збільшення коштів державних та інших установ	181 499	148 618
Збільшення інших активів	(558)	(3 088)
Збільшення інших зобов'язань	148	121
Інший рух коштів	(95)	(610)
Чиста зміна грошових коштів від операційної діяльності	177 775	262 664
Інвестиційна діяльність		
Збільшення розміщених строкових депозитів у золоті	(15)	2 835
Чисте (збільшення)/зменшення цінних паперів нерезидентів	(59 074)	95 014
Чисте зменшення цінних паперів України	9 499	7 596
Придбання основних засобів та нематеріальних активів	(4)	(26)
Чиста зміна грошових коштів від інвестиційної діяльності	(49 594)	105 419
Фінансова діяльність		
Випуск/(вилучення) банкнот та монет в обіг/з обігу	13	15 965
Погашення зобов'язань перед МВФ	13	(14 984)
Погашення депозитних сертифікатів, що емітовані Національним банком України	13	(71 984)
Чиста зміна грошових коштів від фінансової діяльності	(71 003)	(164 719)
Вплив зміни валютних курсів	5 648	4 297
Чистий рух грошових коштів та їх еквівалентів	62 826	207 661
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок звітного періоду	402 930	298 461
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець звітного періоду	465 756	506 122

Схвалено до випуску Комітетом з управління активами та пасивами Національного банку України 24 травня 2024 року.

Підписано 24 травня 2024 року.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Головний бухгалтер – директор
Департаменту бухгалтерського обліку

Людмила СНИГУРСЬКА

Примітки, подані на сторінках 8–42, є невід'ємною частиною цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності.

Примітки до проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності

Розділ I. Основа складання фінансової звітності

1. Основна діяльність

Національний банк України (далі – Національний банк) є центральним банком України і здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України, Закону України “Про Національний банк України” та інших законодавчих актів України. Згідно із законодавством України основною функцією Національного банку є забезпечення стабільності грошової одиниці України. Під час виконання своєї основної функції Національний банк має виходити із пріоритетності досягнення та підтримання цінової стабільності в державі. Національний банк сприяє дотриманню стабільності банківської системи, а також додержанню сталих темпів економічного зростання та підтримує економічну політику Кабінету Міністрів України за умови, якщо це не перешкоджає досягненню цінової стабільності.

Національний банк не має на меті отримання прибутку. Фінансові результати діяльності Національного банку, а також структура його активів, зобов'язань і капіталу визначаються функціями Національного банку як особливого центрального органу державного управління.

Статутний капітал Національного банку є державною власністю.

До структури Національного банку станом на 31 березня 2024 року і 31 грудня 2023 року входять центральний апарат та відокремлений підрозділ (Банкнотно-монетний двір), які здійснюють діяльність виключно в межах завдань і функцій Національного банку, установлених Законом України “Про Національний банк України”.

Дочірньою компанією Національного банку є ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ” (далі – Розрахунковий центр).

Частка Національного банку в капіталі Розрахункового центру становить 83,55% станом на 31 березня 2024 року (станом на 31 грудня 2023 року – 83,55%).

Статутний капітал Розрахункового центру на 31 березня 2024 року і 31 грудня 2023 року становить 206,7 мільйона гривень, який складається з простих іменних акцій номінальною вартістю 1 000 гривень кожна.

Розрахунковий центр відповідно до законодавства України здійснює професійну діяльність на ринках капіталу – клірингову діяльність із визначення зобов'язань та клірингову діяльність центрального контрагента.

До функцій Розрахункового центру належать, зокрема:

здійснення/забезпечення грошових розрахунків за укладеними деривативними контрактами та правочинами щодо інструментів грошового ринку, активів, допущених до торгів на організованому товарному ринку, за умови проведення розрахунків за принципом “поставка проти оплати” та за правочинами щодо цінних паперів за умови проведення розрахунків за принципом “поставка цінних паперів проти оплати”;

реалізація прав (у тому числі отримання доходів) за активами, які внесені на відповідні рахунки Розрахункового центру для здійснення/забезпечення розрахунків за деривативними контрактами та правочинами щодо фінансових інструментів, інших активів; пред'явлення вимог за гарантіями банків;

вчинення правочинів щодо деривативних контрактів, фінансових інструментів, інших активів з метою забезпечення виконання зобов'язань.

Національний банк є засновником Корпоративного недержавного пенсійного фонду Національного банку (далі – КНПФ).

Національний банк здійснює адміністрування, управління активами та зберігання активів КНПФ.

Національний банк проаналізував наявність контролю, необхідного для консолідації відповідно до Міжнародного стандарту фінансової звітності (далі – МСФЗ) 10 “Консолідована фінансова звітність” стосовно КНПФ. Національний банк є засновником, проте не зазнає ризиків та не має права щодо змінних результатів його діяльності. Відповідно до МСФЗ 10 “Консолідована фінансова звітність” Національний банк не має контролю за КНПФ та відповідно КНПФ не було консолідовано під час складання цієї консолідованої фінансової звітності.

Інвестиції Національного банку в асоційовану компанію станом на 31 березня 2024 року і 31 грудня 2023 року були представлені інвестиціями в статутний капітал ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА “НАЦІОНАЛЬНИЙ ДЕПОЗИТАРІЙ УКРАЇНИ” (далі – Національний депозитарій).

Національний банк, Національна комісія з цінних паперів і фондового ринку та інші учасники фондового ринку є акціонерами Національного депозитарію. Згідно зі статутом Національний депозитарій провадить діяльність із депозитарного обліку та обслуговування обліку цінних

паперів і корпоративних операцій емітента на рахунках у цінних паперах клієнтів.

Станом на 31 березня 2024 року і 31 грудня 2023 року Національний банк володів 2 580 простими іменними акціями Національного депозитарію номінальною

вартістю 10 000 гривень кожна, загальною номінальною вартістю 25,8 мільйона гривень. Частка участі Національного банку в статутному капіталі Національного депозитарію на 31 березня 2024 року становить 25% (на 31 грудня 2023 року – 25%).

2. Основи облікової політики та складання звітності

Цей розділ містить облікову політику Національного банку, що стосується фінансової звітності в цілому.

Проміжна скорочена консолідована фінансова звітність Національного банку складена відповідно до Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку (далі – МСБО) 34 “Проміжна фінансова звітність”, затвердженого Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Ця проміжна скорочена консолідована фінансова звітність не включає всієї інформації, необхідної для повного комплексу фінансової звітності згідно з МСФЗ, а лише окремі примітки для пояснення подій та операцій, які є суттєвими для розуміння змін у фінансовому стані та результатах діяльності Національного банку з дати останньої річної консолідованої фінансової звітності Національного банку.

Ця проміжна скорочена консолідована фінансова звітність має розглядатися разом із річною

консолідованою фінансовою звітністю Національного банку станом на 31 грудня 2023 року, складеною відповідно до МСФЗ.

Ця консолідована фінансова звітність підготовлена на основі припущення, що Національний банк є організацією, здатною продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Упродовж I кварталу 2024 року змін у цілях та політиці управління фінансовими ризиками Національного банку не було.

Інформацію про введення нових та змінених стандартів і тлумачень фінансової звітності наведено в примітці 26.

Основні офіційні курси гривні до іноземних валют/облікова ціна банківських металів, за якими відображені монетарні статті консолідованого звіту про фінансовий стан, та монетарного золота були такими:

	31 березня 2024 року (у гривнях)	31 грудня 2023 року (у гривнях)
1 долар США	39,2214	37,9824
1 СПЗ	51,931059	50,95983
1 євро	42,3670	42,2079
1 фунт стерлінгів	49,5641	48,4883
1 тройська унція золота	86 820,49	78 861,34

Основні оцінки та судження під час застосування принципів бухгалтерського обліку

Національний банк використовує оцінки, припущення і професійні судження, які впливають на суми активів і зобов'язань, що відображені в проміжній скороченій консолідованій фінансовій звітності. Оцінки та судження регулярно переглядаються й ґрунтуються на досвіді керівництва Національного банку та інших факторах, включаючи майбутні події, очікування яких за наявних умов є обґрунтованими.

Найсуттєвіші оцінки та судження стосуються таких питань:

інформації про основні припущення і судження щодо майбутніх подій, що можуть спричинити суттєве коригування балансової вартості активів і зобов'язань у наступному звітному періоді;

оцінки очікуваних кредитних збитків для коштів на вимогу та строкових депозитів в іноземній валюті та монетарному золоті;

оцінки очікуваних кредитних збитків для цінних паперів, що оцінюються за амортизованою собівартістю;

оцінки очікуваних кредитних збитків для кредитів, наданих банкам та іншим позичальникам;

знецінення основних засобів та нематеріальних активів;

забезпечення під імовірні зобов'язання за пред'явленими до Національного банку судовими позовами;

операцій з пов'язаними сторонами.

Під час складання цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності застосовувалися ті

самі оцінки та судження, що і під час останньої річної консолідованої фінансової звітності.

Умовні зобов'язання

Зобов'язання з капітальних вкладень

Станом на 31 березня 2024 року Національний банк мав зобов'язання з капітальних вкладень, які стосувалися придбання, будівництва та поліпшення основних засобів і нематеріальних активів, на загальну суму 163 мільйони гривень (станом на 31 грудня 2023 року – 154 мільйони гривень).

Судові процедури

До Національного банку під час його діяльності пред'являються певні позови. Станом на 31 березня 2024 року та 31 грудня 2023 року є судові позови, за якими Національний банк оцінює ймовірність настання можливих збитків невисокою, але керівництво Національного банку вважає, що розкриття інформації щодо таких судових справ майнового характеру може завдати шкоди Національному банку в суперечці з іншими сторонами щодо предмета позову. За такими справами є умовні зобов'язання, забезпечення під імовірні зобов'язання не формувалося.

Станом на 31 березня 2024 року та на 31 грудня 2023 року позовів, за якими Національний банк оцінює ймовірність настання можливих збитків високою, немає.

Угоди своп

Станом на 31 березня 2024 року Національний банк мав 36 угод своп процентної ставки, загальна умовна сума за якими становить 8 470 мільйонів гривень із термінами виконання за умовами угод від трьох до п'яти років (із них: умовна вартість операцій строком до трьох років – 1 000 мільйонів гривень, строком до чотирьох років – 4 470 мільйонів гривень, строком до п'яти років – 3 000 мільйонів гривень).

Станом на 31 грудня 2023 року Національний банк мав 40 угод своп процентної ставки, загальна умовна сума за якими становить 8 970 мільйонів гривень із термінами виконання за умовами угод від трьох до п'яти років (із них: умовна вартість операцій строком до трьох років – 1 500 мільйонів гривень, строком до чотирьох років – 4 470 мільйонів гривень, строком до п'яти років – 3 000 мільйонів гривень).

Зміни, що відбулися протягом I кварталу 2024 року в умовних зобов'язаннях з надання кредитів, наведено в примітці 9.

3. Вплив економічної ситуації на фінансовий стан і результати діяльності Національного банку

У I кварталі 2024 року відновлення економічної активності тривало. Однак зростання реального ВВП, за оцінками Національного банку, сповільнилося до 3,1% порівняно з відповідним кварталом минулого року. Така динаміка пов'язана зі стриманими бюджетними видатками на початку року на тлі погіршення ритмічності зовнішнього фінансування, певний обмежуючий вплив мала і блокада західних кордонів. Однак фіскальна політика залишалася м'якою та разом з ефектом значного нарощування бюджетних видатків наприкінці 2023 року суттєво підживлювала сукупний попит, як споживчий, так й інвестиційний. Зростанню економічної активності сприяли також тепла зима майже без дефіциту електроенергії і стабільне функціонування морського коридору.

Завдяки поживленню економічної активності тривало і подальше збільшення попиту на працю. У результаті зростала зайнятість та поступово скорочувався рівень безробіття. Проте ситуація на ринку праці залишалася складною: відновлення відбувалося нерівномірно за секторами та регіонами через зміну структури економіки та значну внутрішню і зовнішню міграцію. Так, станом на середину березня 2024 року за оцінками ООН поза межами України перебувало 6,5 мільйона осіб, а кількість внутрішньо переміщених осіб станом на березень 2024 року становила 3,7 мільйона осіб (за оцінками Міжнародної організації з міграції). Брак працівників почав суттєво обмежувати діяльність підприємств, а диспропорції на ринку праці значно посилювалися. Конкуренція за працівників стала вагомим чинником подальшого підвищення зарплат у приватному секторі. Бюджетні витрати, зокрема на оплату праці, грошове забезпечення військовослужбовців і соціальний захист, підвищення мінімальної зарплати та індексація пенсій також були чинниками подальшого зростання доходів населення.

Дефіцит зведеного бюджету в I кварталі 2024 року був відносно помірним порівняно з 2023 роком і становив 206 мільярдів гривень без урахування грантів у доходах (у I кварталі 2023 року – понад 314 мільярдів гривень без урахування грантів у доходах). Такий дефіцит сформувався від впливом заходів із нарощення доходів та головним чином досить помірних видатків унаслідок невизначеності з надходженнями міжнародної допомоги на початку року. Пріоритетними напрямками вже традиційно залишалися оборона і безпека разом із соціальним забезпеченням.

Реалізація ризику порушення ритмічності надходжень міжнародної допомоги посилила роль внутрішнього боргового ринку. Так, збереження привабливої дохідності державних цінних паперів сприяло значним залученням у національній валюті протягом кварталу (ролlover ОВДП у національній валюті становив 187%). Водночас отримана в березні 2024 року рекордна міжнародна допомога (понад 9,0 мільярда доларів США) дала змогу

не лише профінансувати видатки, а й сформувати певний “запас ліквідності” на наступні місяці, як це було наприкінці 2023 року і стало вагомим джерелом покриття бюджетних потреб перших місяців 2024 року. Державний та гарантований державою борг сягнув близько 89% ВВП станом на кінець березня 2024 року, за оцінкою Національного банку.

У I кварталі 2024 року дефіцит поточного рахунку розширився до 2,2 мільярда доларів США (1,8 мільярда доларів США в I кварталі 2023 року) насамперед через менші обсяги офіційного фінансування у формі грантів. Це призвело до відчутного скорочення профіциту рахунку вторинних доходів (до 3,5 мільярда доларів США в I кварталі 2024 року з 6,4 мільярда доларів США в I кварталі 2023 року). Натомість дефіцит торгівлі товарами та послугами скоротився (до 7 мільярдів доларів США в I кварталі 2024 року з 9,5 мільярда доларів США в I кварталі 2023 року). Так, функціонування морського коридору сприяло нарощуванню поставок продукції металургії та залізних руд, що забезпечило зростання експорту товарів на 1,1% порівняно з відповідним кварталом минулого року. Водночас імпорт товарів знизився на 1,4% порівняно з відповідним кварталом минулого року насамперед за рахунок зменшення закупівель енергоносіїв завдяки тому, що не було дефіциту електроенергії, були сприятливі погодні умови та нарощувався власний видобуток природного газу. Крім того, на обсяг закупівель вплинула і блокада західних кордонів. Так, скоротився імпорт окремих продовольчих та промислових товарів, продукції хімічної та деревообробної промисловості. Проте імпорт інших товарів зростав на тлі високого внутрішнього споживчого попиту та потреб армії. У результаті дефіцит торгівлі товарами збувся до 5,6 мільярда доларів США (5,9 мільярда доларів США в I кварталі 2023 року). Дефіцит торгівлі послугами збувся значно відчутніше (до 1,4 мільярда доларів США порівняно з 3,6 мільярда доларів США в I кварталі 2023 року) за рахунок суттєвого скорочення імпорту послуг за статтею “подорожі” на тлі скорочення витрат українців за кордоном та поступової зміни ними резидентності.

Приплив капіталу за фінансовим рахунком зберігався майже на рівні минулого року (5,3 мільярда доларів США в I кварталі 2024 року порівняно з 5,6 мільярда доларів США в I кварталі 2023 року) та в його формуванні відчутно зросла роль державного сектору. Так, протягом I кварталу Україна отримала рекордні обсяги офіційного фінансування у вигляді позик. Водночас відплив капіталу приватного сектору збільшився (до 2,7 мільярда доларів США в I кварталі 2024 року з 1,5 мільярда доларів США в I кварталі 2023 року) за рахунок вищого попиту населення на готівкову валюту та зменшення заборгованості резидентів за торговими кредитами. У результаті сформувався профіцит платіжного балансу в розмірі 3,2 мільярда доларів США, а міжнародні резерви зросли

до рекордного рівня в 43,8 мільярда доларів США станом на кінець березня 2024 року.

У I кварталі 2024 року тривало стрімке сповільнення зростання споживчих цін – у березні до 3,2% порівняно з відповідним місяцем минулого року (з 5,1% у грудні 2023 року). Така динаміка зумовлювалася більшою пропозицією окремих продуктів харчування, меншим тиском з боку витрат на сировину та енергію, контрольованою ситуацією на валютному ринку. Вагомим чинником стримування як загальної інфляції, так і її адміністративної складової залишалася фіксація тарифів на окремі послуги житлово-комунального господарства, зокрема газ, гарячу воду та опалення. Додатковим чинником стримування темпів зростання цін на широкий перелік товарів, передусім зі значною часткою імпорту в собівартості, стало збереження стійких інфляційних та курсових очікувань в умовах контрольованої ситуації на валютному ринку, що зберігалася завдяки заходам монетарної політики та валютного нагляду Національного банку. Ці чинники переважили ефекти від подальшого тиску з боку витрат на оплату праці, тимчасовий вплив блокади західних кордонів та зростання світових цін на нафту.

Сповільнення інфляції, збереження стійкої ситуації на валютному ринку, позитивні зрушення в питаннях отримання зовнішньої допомоги сформували передумови для відновлення циклу пом'якшення процентної політики раніше, ніж очіувалося. Так, у березні 2024 року Національний банк знизив облікову ставку на 0,5 в. п. до 14,5%, а також звузив на 1 в. п. різницю між обліковою ставкою і ставками за своїми операціями – тримісячними депозитними сертифікатами та кредитами рефінансування. Також Національний банк здійснив чергову модифікацію параметрів операцій із тримісячними депозитними сертифікатами з метою посилення стимулів для банків нарощувати портфелі строкових гривневих депозитів населення.

У 2024 році ліквідність банківської системи і далі зростала – середньоденні залишки коштів на коррахунках і в депозитних сертифікатах у I кварталі 2024 року сягнули понад 780 мільярдів гривень порівняно із 710 мільярдами гривень у IV кварталі 2023 року.

Ситуація на валютному ринку в I кварталі 2024 року залишалася контрольованою. Попри погіршення ритмічності зовнішнього фінансування накопичений обсяг міжнародних резервів давав змогу Національному банку профінансувати структурний дефіцит на валютному ринку, завдяки чому курсові коливання були помірними та двосторонніми.

Крім того, з часу запровадження режиму керованої гнучкості на валютному ринку й надалі спостерігалися позитивні зрушення, зокрема зростала його глибина – обсяги операцій банків без участі Національного банку в березні 2024 року були у понад 3 рази більшими, ніж за фіксованого курсу. Також різниця між готівковим та офіційним курсами й надалі залишалася на низькому рівні. Обидва чинники свідчили про посилення стійкості валютного ринку до ситуативних чинників.

На тлі очікувань переговорів Уряду України (далі – Уряд) з приватними кредиторами щодо реструктуризації боргу міжнародна рейтингова агенція “Standard & Poor’s” знизила 08 березня 2024 року довгостроковий суверенний рейтинг України в іноземній валюті з “ССС” до “СС” із негативним прогнозом.

Надалі широкомасштабна військова агресія російської федерації та реалізація пов'язаних із цим ризиків може мати вплив на результати діяльності та фінансовий стан Національного банку, який на сьогодні не може бути визначено. Керівництво Національного банку ретельно стежить за поточним станом та розвитком подій і вживає необхідних заходів для послаблення впливу негативних чинників.

Розділ II.I. Фінансові інструменти

4. Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Операції з фінансовими інструментами

Національний банк класифікує всі фінансові активи в категорії за справедливою вартістю через прибуток або збиток та амортизованою собівартістю відповідно до визначених моделей управління фінансовими активами та характеристик грошових потоків. Національний банк не класифікує жодних активів у категорію за справедливою вартістю через прибуток або збиток з метою усунення або

значного зменшення невідповідності в обліку. Національний банк не класифікує жодних активів у категорію за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Усі фінансові зобов'язання Національного банку (крім похідних фінансових інструментів) оцінюються за амортизованою собівартістю.

Станом на 31 березня 2024 року фінансові активи розподілялися за категоріями оцінки таким чином:

	Активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутках чи збитках	Активи за амортизованою собівартістю	Усього
(у мільйонах гривень)			
Фінансові активи			
Кошти та депозити в іноземній валюті	–	373 136	373 136
Цінні папери нерезидентів	1 180 986	–	1 180 986
Авуари в СПЗ	–	92 781	92 781
Цінні папери України	949	734 195	735 144
Кредити банкам та іншим позичальникам	–	4 902	4 902
Внутрішній державний борг	–	1 375	1 375
Внески в рахунок квоти МВФ	–	104 475	104 475
Інші фінансові активи	5	228	233
Усього фінансових активів	1 181 940	1 311 092	2 493 032

Станом на 31 грудня 2023 року фінансові активи розподілялися за категоріями оцінки таким чином:

	Активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутках чи збитках	Активи за амортизованою собівартістю	Усього
(у мільйонах гривень)			
Фінансові активи			
Кошти та депозити в іноземній валюті	–	367 508	367 508
Цінні папери нерезидентів	1 073 099	–	1 073 099
Авуари в СПЗ	–	35 570	35 570
Цінні папери України	729	727 089	727 818
Кредити банкам та іншим позичальникам	–	5 691	5 691
Внутрішній державний борг	–	1 347	1 347
Внески в рахунок квоти МВФ	–	102 521	102 521
Інші фінансові активи	5	155	160
Усього фінансових активів	1 073 833	1 239 881	2 313 714

Розділ II.ІІ. Фінансові активи та зобов'язання

5. Кошти та депозити в іноземній валюті та банківських металах

	На 31 березня 2024 року	На 31 грудня 2023 року
	(у мільйонах гривень)	
Фінансові активи за амортизованою собівартістю		
Готівкова іноземна валюта	42 431	41 278
Кошти на вимогу в іноземній валюті	307 304	293 879
Короткострокові депозити в іноземній валюті	23 407	32 356
Резерви під очікувані кредитні збитки за строковими депозитами в іноземній валюті	(6)	(5)
Усього фінансових активів за амортизованою собівартістю	373 136	367 508
Нефінансові активи		
Короткострокові депозити в золоті	6 531	5 932
Усього нефінансових активів	6 531	5 932
Усього коштів та депозитів в іноземній валюті та банківських металах	379 667	373 440

Станом на 31 березня 2024 року та 31 грудня 2023 року усі кошти та депозити в іноземній валюті не забезпечуються заставою.

Станом на 31 березня 2024 року валова балансова вартість за коштами на вимогу в іноземній валюті становила 307 304 мільйони гривень та змінилася протягом I кварталу 2024 року переважно за рахунок збільшення залишків на кореспондентських рахунках у банках-нерезидентах (станом на 31 грудня 2023 року – 293 879 мільйонів гривень).

Протягом I кварталу 2024 року та 2023 року кошти на вимогу в іноземній валюті перебували на стадії 1 для оцінки очікуваних кредитних збитків. Резерви під очікувані кредитні збитки за коштами на вимогу в іноземній валюті протягом I кварталу 2024 року та 2023 року не формувалися.

Станом на 31 березня 2024 року валова балансова вартість за короткостроковими депозитами в іноземній валюті становила 23 407 мільйонів гривень, резерв під очікувані кредитні збитки – 6 мільйонів гривень (станом на

31 грудня 2023 року валова балансова вартість за короткостроковими депозитами в іноземній валюті становила 32 356 мільйонів гривень, резерв під очікувані кредитні збитки – 5 мільйонів гривень). Зміни валової балансової вартості строкових депозитів в іноземній валюті зумовлені зменшенням суми розміщених строкових депозитів в іноземній валюті, а зміни в резервах – розформуванням резервів за поверненими депозитами та формуванням резервів за новими розміщеними депозитами.

Протягом I кварталу 2024 року та 2023 року короткострокові депозити в іноземній валюті перебували на стадії 1 для оцінки очікуваних кредитних збитків.

Для цілей консолідованого звіту про рух грошових коштів грошові потоки від короткострокових депозитів у золоті класифікуються як інвестиційна діяльність.

Інформація щодо класифікації коштів і депозитів в іноземній валюті та банківських металах на поточні та непоточні наведена в примітці 24.

6. Цінні папери нерезидентів

Станом на 31 березня 2024 року цінні папери нерезидентів подані таким чином:

	Державні облігації	Цінні папери міжнародних агенцій, банків та інших емітентів	Усього
(у мільйонах гривень)			
Цінні папери нерезидентів за справедливою вартістю через прибутки або збитки			
Боргові цінні папери в розрізі емітентів:			
цінні папери емітентів США:			
номіновані в доларах США	948 322	2 576	950 898
цінні папери емітентів держав ЄС:			
номіновані в доларах США	–	129 344	129 344
номіновані в австралійських доларах	–	885	885
цінні папери інших емітентів:			
номіновані в доларах США	2 291	85 612	87 903
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	3 501	988	4 489
номіновані в австралійських доларах	433	–	433
номіновані в юанях Женьміньбі	–	4 674	4 674
номіновані в японських снах	389	1 295	1 684
Усього боргових цінних паперів	954 936	225 374	1 180 310
Інструменти капіталу:			
акції Чорноморського банку торгівлі та розвитку	–	676	676
Усього інструментів капіталу	–	676	676
Усього цінних паперів нерезидентів за справедливою вартістю через прибутки або збитки	954 936	226 050	1 180 986

Цінні папери міжнародних агенцій, банків та інших емітентів уключають боргові цінні папери, випущені іноземними центральними та інвестиційними банками, міжнародними агенціями та іншими емітентами.

Інформація щодо класифікації цінних паперів нерезидентів на поточні та непоточні наведена в примітці 24.

Станом на 31 грудня 2023 року цінні папери нерезидентів подані таким чином:

	Державні облігації	Цінні папери міжнародних агенцій, банків та інших емітентів	Усього
(у мільйонах гривень)			
Цінні папери нерезидентів за справедливою вартістю через прибутки або збитки			
Боргові цінні папери в розрізі емітентів:			
цінні папери емітентів США:			
номіновані в доларах США	889 466	362	889 828
цінні папери емітентів держав ЄС:			
номіновані в доларах США	263	109 723	109 986
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	–	1 927	1 927
номіновані в австралійських доларах	–	860	860
цінні папери інших емітентів:			
номіновані в доларах США	2 140	55 326	57 466
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	–	2 405	2 405
номіновані в австралійських доларах	437	–	437
номіновані в юанях Женьміньюбі	–	7 766	7 766
номіновані в японських єнах	404	1 344	1 748
Усього боргових цінних паперів	892 710	179 713	1 072 423
Інструменти капіталу:			
акції Чорноморського банку торгівлі та розвитку	–	676	676
Усього інструментів капіталу	–	676	676
Усього цінних паперів нерезидентів за справедливою вартістю через прибутки або збитки	892 710	180 389	1 073 099

Інформацію про номінальну вартість, купон та строки погашення боргових цінних паперів нерезидентів станом на 31 березня 2024 року зазначено в таблиці нижче:

	Загальна номінальна вартість в іноземній валюті, у мільйонах	Загальна номінальна вартість у гривневому еквіваленті, у мільйонах гривень	Розмір купона, % річних	Періодичність сплати купона	Строки погашення
Боргові цінні папери за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутках чи збитках у розрізі емітентів					
Державні облигації:					
цінні папери емітентів США:					
номіновані в доларах США	24 449	958 942	0–5,43214	Щокварталу, кожні 6 місяців, без сплати купона	Від 1 дня до 1,3 року
цінні папери інших емітентів:					
номіновані в доларах США	58	2 291	1,5–3,2	Кожні 6 місяців	Від 9 днів до 10,6 місяця
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	71	3 519	1–2,75	Кожні 6 місяців	Від 22 днів до 5,3 місяця
номіновані в австралійських доларах	17	429	2,75	Кожні 6 місяців	21 день
номіновані в японських єнах	1 500	389	0,02	Кожні 6 місяців	1,2 року
Облігації міжнародних агенцій, банків та інших емітентів:					
цінні папери емітентів США:					
номіновані в доларах США	65	2 549	5,585–5,69963	Щокварталу, кожні 6 місяців	Від 6 місяців до 4,5 року
цінні папери емітентів держав ЄС:					
номіновані в доларах США	3 375	132 359	0–6,31459	Щокварталу, кожні 6 місяців, 1 раз на рік, без сплати купона	Від 3 днів до 1,5 року
номіновані в австралійських доларах	36	906	0	Без сплати купона	Від 2,6 місяця до 10,4 місяця
цінні папери інших емітентів:					
номіновані в доларах США	2 236	87 699	0–6,60089	Щокварталу, кожні 6 місяців, 1 раз на рік, без сплати купона	Від 1 дня до 1,3 року
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	20	991	0	Без сплати купона	18 днів
номіновані в юанях Женьміньбі	850	4 612	0–3,4	Кожні 6 місяців, 1 раз на рік, без сплати купона	Від 23 днів до 1,4 року
номіновані в японських єнах	5 000	1 297	0,295	Кожні 6 місяців	6,7 місяця

Інформацію про номінальну вартість, купон та строки погашення боргових цінних паперів нерезидентів станом на 31 грудня 2023 року зазначено в таблиці нижче:

	Загальна номінальна вартість в іноземній валюті, у мільйонах	Загальна номінальна вартість у гривневому еквіваленті, у мільйонах гривень	Розмір купона, % річних	Періодичність сплати купона	Строки погашення
Боргові цінні папери за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутках чи збитках у розрізі емітентів					
Державні облигації:					
цінні папери емітентів США:					
номіновані в доларах США	23 642	897 997	0–5,471199	Щокварталу, кожні 6 місяців, без сплати купона	Від 2 днів до 1,6 року
цінні папери емітентів держав ЄС:					
номіновані в доларах США	7	266	0	Без сплати купона	2,7 місяця
цінні папери інших емітентів:					
номіновані в доларах США	56	2 138	1,75–7,125	Кожні 6 місяців	Від 23 днів до 9,7 місяця
номіновані в австралійських доларах	17	436	2,75	Кожні 6 місяців	3,7 місяця
номіновані в японських єнах	1 500	404	0,02	Кожні 6 місяців	1,5 року
Облігації міжнародних агенцій, банків та інших емітентів:					
цінні папери емітентів США:					
номіновані в доларах США	9	356	5,51–5,64	Кожні 6 місяців	Від 3,1 місяця до 8,7 місяця
цінні папери емітентів держав ЄС:					
номіновані в доларах США	2 972	112 898	0–6,318882	Щокварталу, кожні 6 місяців, без сплати купона	Від 1 місяця до 1,7 року
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	40	1 940	0	Без сплати купона	1,3 місяця
номіновані в австралійських доларах	34	870	0	Без сплати купона	Від 1,2 місяця до 5,7 місяця
цінні папери інших емітентів:					
номіновані в доларах США	1 500	56 981	0–6,601415	Щокварталу, кожні 6 місяців, 1 раз на рік, без сплати купона	Від 16 днів до 1,4 року
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	50	2 424	0	Без сплати купона	Від 16 днів до 3,6 місяця
номіновані в юанях Женьміньбі	1 450	7 756	0–3,4	Кожні 6 місяців, 1 раз на рік, без сплати купона	Від 22 днів до 1,6 року
номіновані в японських єнах	5 000	1 347	0,295	Кожні 6 місяців	9,7 місяця

7. Операції з МВФ

7.1. Авуари в СПЗ

Авуари в СПЗ – кошти до запитання в СПЗ на рахунку, який відкрито в МВФ для України.

Нижче наведено рух коштів за рахунками авуарів у СПЗ протягом I кварталу 2024 року та аналогічного періоду 2023 року:

	2024 рік	2023 рік
	(у мільйонах гривень)	
Залишок авуарів у СПЗ станом на 01 січня	35 570	62 174
Надходження коштів від МВФ:		
на користь Уряду	34 551	–
Надходження коштів міжнародної фінансової допомоги Україні від донорів:		
на користь Уряду	57 594	64 235
Купівля СПЗ	27 800	1 952
Інші надходження та платежі	104	–
Погашення кредиту:		
від імені Національного банку (примітка 7.3)	(14 984)	(20 492)
від імені Уряду	(17 740)	(7 748)
Сплата комісій, пов'язаних з операціями з МВФ	(173)	–
Конвертація СПЗ в інші іноземні валюти:		
на користь Національного банку	(20 372)	(29 424)
Сплата відсотків за користування позицією МВФ:		
від імені Національного банку	(1 422)	(1 929)
від імені Уряду	(6 216)	(3 239)
Сплата відсотків за користування коштами, отриманими за розподілом СПЗ:		
від імені Національного банку	(42)	(29)
від імені Уряду	(1 638)	(1 119)
Доходи за авуарами в СПЗ	166	217
Курсові різниці	(417)	371
Залишок авуарів у СПЗ станом на 31 березня	92 781	64 969

У I кварталі 2024 та 2023 років коштів від МВФ за кредитними програмами на користь Національного банку не надходило.

Інформація щодо класифікації авуарів у СПЗ на поточні та непоточні наведена в примітці 24.

7.2. Внески в рахунок квоти МВФ

Сума квоти – спеціальний тип активу, який є внеском України як члена МВФ. Величина квоти залежить від економічного розвитку країни і визначається Радою керуючих МВФ. Квота визначає для країни-члена кількість голосів у МВФ, ліміти доступу до фінансових ресурсів МВФ та частку в розподілі СПЗ – одиниці обліку МВФ. Основна частина квоти України сплачена шляхом випуску Національним банком безпроцентного боргового зобов'язання на користь МВФ, а решта суми квоти зархована на рахунки МВФ № 1 та № 2 (примітка 7.3).

Станом на 31 березня 2024 року загальна сума квоти України становить 2 012 мільйонів СПЗ (104 475 мільйонів гривень за офіційним курсом гривні до СПЗ на кінець звітного періоду) (станом на 31 грудня 2023 року – 2 012 мільйонів СПЗ, або 102 521 мільйон гривень за офіційним курсом гривні до СПЗ на кінець року). Проценти за квотою не нараховуються.

Резервна позиція в МВФ – спеціальний тип активу, який утворюється в результаті обміну частини внеску в рахунок квоти на ліквідні вимоги держави-члена до МВФ. Резервна позиція є частиною валютних резервів країни.

Станом на 31 березня 2024 року резервна позиція України в МВФ становить 241 031 СПЗ, або 12,5 мільйона гривень за офіційним курсом гривні до СПЗ на кінець звітного періоду (станом на 31 грудня 2023 року – 241 031 СПЗ, або 12,3 мільйона гривень за офіційним курсом гривні до СПЗ на кінець року). Сума резервної позиції включається до статті “Внески в рахунок квоти МВФ” Проміжного скороченого консолідованого звіту про фінансовий стан.

Інформація щодо класифікації внесків у рахунок квоти МВФ на поточні та непоточні наведена в примітці 24.

7.3. Зобов'язання перед МВФ

	На 31 березня 2024 року	На 31 грудня 2023 року
	(у мільйонах гривень)	
Боргові зобов'язання перед МВФ за купівлею СПЗ	67 970	81 844
Зобов'язання перед МВФ за розподілом СПЗ	4 258	4 179
Рахунок МВФ № 2	3	4
Зобов'язання перед МВФ, крім зобов'язань зі сплати внеску за квотою	72 231	86 027
Боргові зобов'язання перед МВФ зі сплати внеску за квотою	104 200	102 252
Рахунок МВФ № 1	262	257
Боргові зобов'язання перед МВФ зі сплати внеску за квотою	104 462	102 509
Усього зобов'язань перед МВФ	176 693	188 536

Зобов'язання перед МВФ за розподілом СПЗ – кошти, отримані Національним банком у результаті спеціального розподілу СПЗ.

Боргові зобов'язання перед МВФ за купівлею СПЗ – кредити, отримані від МВФ на рахунки в Національному банку. У I кварталі 2024 та 2023 років надходжень від МВФ на користь Національного банку не було (примітка 7.1).

Рахунок МВФ № 1 – гривневий рахунок МВФ у Національному банку, що використовується для відображення операцій з МВФ, пов'язаних із використанням та поверненням кредитів МВФ; рахунок МВФ № 2 – гривневий рахунок МВФ у Національному банку, що використовується для надходжень та адміністративних видатків МВФ у гривні на території України. У I кварталі 2024 року з рахунку № 2 було сплачено адміністративні витрати МВФ на суму 0,3 мільйона гривень (у I кварталі 2023 року адміністративних витрат МВФ не було).

Боргові зобов'язання перед МВФ зі сплати внеску за квотою – зобов'язання зі сплати квоти.

У I кварталі 2024 та 2023 років змін у розмірі квоти не було (примітка 7.2).

Упродовж I кварталу 2024 року відбулося погашення зобов'язань перед МВФ на суму 294 мільйони СПЗ (14 984 мільйони гривень за офіційним курсом на дату здійснення платежу, або 14 487 мільйонів гривень за річним курсом МВФ) [упродовж I кварталу 2023 року відбулося погашення зобов'язань перед МВФ на суму 419 мільйонів СПЗ (20 492 мільйони гривень за офіційним курсом на дату здійснення платежу, або 16 483 мільйони гривень за річним курсом МВФ)] (примітка 7.1).

Інформація щодо класифікації зобов'язань перед МВФ на поточні та непоточні наведена в примітці 24.

8. Цінні папери України

	На 31 березня 2024 року	На 31 грудня 2023 року
	(у мільйонах гривень)	
Цінні папери за справедливою вартістю через прибутки або збитки:		
в іноземній валюті:		
державні деривативи, номіновані в доларах США	949	729
Усього цінних паперів за справедливою вартістю через прибутки або збитки	949	729
Боргові цінні папери за амортизованою собівартістю:		
у національній валюті:		
ОВДП (з фіксованою процентною ставкою)	270 768	277 351
ОВДП (з плаваючою процентною ставкою)	463 427	449 738
Усього боргових цінних паперів за амортизованою собівартістю	734 195	727 089
Усього цінних паперів України	735 144	727 818

Відповідно до статті 54 Закону України “Про Національний банк України” Національний банк не має права купувати на первинному ринку цінні папери, емітовані Кабінетом Міністрів України, державною установою, іншою юридичною особою, майно якої перебуває у державній власності.

Проте із 07 березня 2022 року згідно із Законом України “Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування та подання звітності у період дії воєнного стану” від 03 березня 2022 року № 2118-IX дію цієї статті тимчасово зупинено на період дії воєнного стану в Україні.

Протягом I кварталу 2024 року та 2023 року Національний банк на первинному ринку ОВДП не придбавав. У березні – грудні 2022 року Національний банк придбав на первинному ринку в емітента, Міністерства фінансів

України, ОВДП з фіксованою процентною ставкою і ОВДП з плаваючою процентною ставкою загальною номінальною вартістю 400 000 мільйонів гривень. Ці ОВДП мають номінальну вартість 1 000 гривень кожна, у тому числі з фіксованою процентною ставкою 120 000 мільйонів гривень, з плаваючою процентною ставкою – 280 000 мільйонів гривень.

Кожний державний дериватив має умовну суму в розмірі 1 000 доларів США або таку сукупну суму, яка є цілим кратним числом, що дорівнює 1 000 доларів США (далі – умовна сума). Виплати за державними деривативами залежать від досягнення певних показників ВВП та показника приросту реального ВВП за 2019–2039 роки.

Інформація щодо класифікації за цінними паперами України на поточні та непоточні наведена в примітці 24.

Інформацію про номінальну вартість, дохідність до погашення, купон та строки погашення цінних паперів України станом на 31 березня 2024 року зазначено в таблиці нижче:

	Загальні номінальна вартість та умовна сума в гривневому еквіваленті, у мільйонах гривень	Загальні номінальна вартість та умовна сума в іноземній валюті, у мільйонах	Дохідність до погашення, % річних	Розмір купона, % річних	Періодичність сплати купона	Строки погашення
--	---	---	-----------------------------------	-------------------------	-----------------------------	------------------

Цінні папери за справедливою вартістю через прибуток або збиток:

в іноземній валюті:

державні деривативи	1 719	44	–	–	–	До 17,2 року
---------------------	-------	----	---	---	---	--------------

Боргові цінні папери за амортизованою собівартістю:

у національній валюті:

ОВДП (з фіксованою процентною ставкою)	255 519	–	12,18–18,46	8,12–19,75	1 раз на рік, кожні 6 місяців	Від 0,8 місяця до 13,1 року
ОВДП (з плаваючою процентною ставкою)	425 173	–	7,53–14,29	5,20–19,86	1 раз на рік	Від 9,2 року до 28,1 року

Інформацію про номінальну вартість, дохідність до погашення, купон та строки погашення цінних паперів України станом на 31 грудня 2023 року зазначено в таблиці нижче:

	Загальні номінальна вартість та умовна сума в гривневому еквіваленті, у мільйонах гривень	Загальні номінальна вартість та умовна сума в іноземній валюті, у мільйонах	Дохідність до погашення, % річних	Розмір купона, % річних	Періодичність сплати купона	Строки погашення
--	---	---	-----------------------------------	-------------------------	-----------------------------	------------------

Цінні папери за справедливою вартістю через прибуток або збиток:

в іноземній валюті:

державні деривативи	1 665	44	–	–	–	До 17,4 року
---------------------	-------	----	---	---	---	--------------

Боргові цінні папери за амортизованою собівартістю:

у національній валюті:

ОВДП (з фіксованою процентною ставкою)	265 018	–	11,30–19,35	8,12–19,75	1 раз на рік, кожні 6 місяців	Від 0,6 місяця до 13,3 року
ОВДП (з плаваючою процентною ставкою)	425 173	–	6,74–13,59	4,10–21,86	1 раз на рік	Від 9,4 року до 28,4 року

Протягом I кварталу 2024 року та 2023 року боргові цінні папери за амортизованою собівартістю (державні цінні папери) перебували на стадії 1. Резерв під очікувані кредитні збитки за державними цінними паперами протягом I кварталу 2024 року та 2023 року не формувався.

9. Кредити банкам та іншим позичальникам

Кредити банкам та іншим позичальникам за цільовим призначенням класифікуються таким чином:

	На 31 березня 2024 року	На 31 грудня 2023 року
(у мільйонах гривень)		
Кредити, надані банкам для підтримання їх ліквідності:		
для стабілізації роботи банків	36 887	36 915
шляхом проведення тендерів Національним банком:		
довгострокові	1 564	2 480
короткострокові	282	282
інші	10	10
Кредити, надані в межах кредитних ліній для підтримання малих і середніх підприємств за рахунок коштів, отриманих від Європейського банку реконструкції та розвитку	21	21
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами банкам та іншим позичальникам	(33 862)	(34 017)
Усього кредитів банкам та іншим позичальникам	4 902	5 691

Протягом I кварталу 2024 року та 2023 року Національний банк підтримував ліквідність банків через постійно діючу лінію рефінансування (кредити овернайт), рефінансування банків строком до одного року шляхом проведення тендерів.

Національний банк здійснює операції з рефінансування банків шляхом надання банкам кредитів овернайт і кредитів рефінансування та має непогашену заборгованість за кредитами рефінансування станом на 31 березня 2024 року і 31 грудня 2023 року. Національний банк надає банкам кредити овернайт та кредити рефінансування під заставу пулу, що може складатися з таких видів активів (майна): цінні папери [державні облигації України, облигації міжнародних фінансових організацій (емісія яких здійснюється відповідно до законодавства України), корпоративні облигації, розміщення яких здійснено під гарантію Кабінету Міністрів України, облигації внутрішніх місцевих позик], включаючи майнові права на майбутні надходження грошових коштів у національній та/або іноземній валюті як сплата доходу та/або погашення заставлених цінних паперів на окремі рахунки банку в Національному банку; депозитні сертифікати Національного банку, включаючи майнові права на майбутні надходження грошових коштів як сплата доходу та/або погашення заставлених депозитних сертифікатів на окремі рахунки банку в Національному банку; іноземна валюта (долари США, євро, англійські фунти стерлінгів, швейцарські франки, японські єни); грошові кошти в національній та/або іноземній валюті, що перераховані як сплата доходу та/або погашення заставлених цінних паперів та/або депозитних сертифікатів, майнові права на майбутні надходження за якими передано в заставу.

Як забезпечення виконання зобов'язань за стабілізаційними кредитами, що були надані банкам для підтримання їх ліквідності до 2017 року та залишалися непогашеними станом на 31 березня 2024 року і 31 грудня 2023 року, приймалися цінні папери (державні облигації України, облигації підприємств, у тому числі ті, розміщення

яких здійснено під гарантію Кабінету Міністрів України), іноземна валюта, акції власників істотної участі в банку, нерухоме майно та майнові права за кредитними договорами. З 2017 року надання стабілізаційних кредитів Національний банк не здійснює. Замість стабілізаційних кредитів Національний банк може надавати банкам кредити для екстреної підтримки ліквідності, але такі кредити банкам ще не надавалися.

Станом на 31 березня 2024 року валова балансова вартість кредитів, наданих банкам для стабілізації роботи банків, становила 36 887 мільйонів гривень, резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами, наданими банкам для стабілізації роботи банків, – 33 548 мільйонів гривень (станом на 31 грудня 2023 року валова балансова вартість кредитів, наданих банкам для стабілізації роботи банків, становила 36 915 мільйонів гривень, резерв під очікувані кредитні збитки – 33 659 мільйонів гривень).

Станом на 31 березня 2024 року валова балансова вартість кредитів, наданих банкам шляхом проведення Національним банком тендерів, становила 1 846 мільйонів гривень, резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами, наданими банкам шляхом проведення Національним банком тендерів, – 283 мільйони гривень (станом на 31 грудня 2023 року валова балансова вартість кредитів, наданих банкам шляхом проведення Національним банком тендерів, становила 2 762 мільйони гривень, резерв під очікувані кредитні збитки – 327 мільйонів гривень).

Станом на 31 березня 2024 року і 31 грудня 2023 року інші кредити перебували на стадії 3, валова балансова вартість становила 10 мільйонів гривень, резерв під очікувані кредитні збитки – 10 мільйонів гривень.

Станом на 31 березня 2024 року і 31 грудня 2023 року кредити, надані в межах кредитних ліній для підтримання малих і середніх підприємств за рахунок коштів, отриманих від Європейського банку реконструкції та розвитку, та інші кредити перебували на стадії 3, їх

валова балансова вартість становила 21 мільйон гривень, резерв під очікувані кредитні збитки – 21 мільйон гривень.

Розрахункова справедлива вартість кредитів банкам та іншим позичальникам зазначена в примітці 18. Інформацію про класифікацію кредитів банкам та іншим позичальникам на поточні та непоточні наведено в примітці 24.

Зобов'язання з надання кредитів

Станом на 31 березня 2024 року та 31 грудня 2023 року Національний банк мав зобов'язання з кредитування Фонду гарантування вкладів фізичних осіб у межах відкритої відкличної відновлюваної кредитної лінії на загальну суму 3 000 мільйонів гривень.

10. Кошти банків

	На 31 березня 2024 року	На 31 грудня 2023 року
(у мільйонах гривень)		
Кореспондентські рахунки:		
у національній валюті	226 600	212 227
в іноземній валюті	1	–
Інші кошти банків на вимогу:		
в іноземній валюті	1 067	1 269
Кошти банків на рахунках із спеціальним режимом використання:		
у національній валюті	1 919	1 676
в іноземній валюті	387	425
Кошти, розміщені як грошове покриття для забезпечення погашення заборгованості банку перед Національним банком:		
в іноземній валюті	761	662
Кошти банків для забезпечення виконання зобов'язань перед Національним банком:		
у національній валюті	–	2
Усього коштів банків	230 735	216 261

Станом на 31 березня 2024 року та 31 грудня 2023 року встановлення процентних ставок за залишками коштів у національній валюті на кореспондентських рахунках нормативно-правовими актами Національного банку не передбачено, а отже, відсотки не нараховувалися.

Інші кошти банків на вимогу включають кошти, що розміщені банками-резидентами в Національному банку згідно з нормативно-правовими та розпорядчими актами Національного банку, укладеними договорами. Станом на 31 березня 2024 року і 31 грудня 2023 року на залишки інших коштів банків на вимогу в іноземній валюті встановлено процентну ставку 5,25%.

Кошти банків на рахунках зі спеціальним режимом використання включають кошти для проведення розрахунків ліквідаційними комісіями в разі припинення діяльності банків і в інших випадках, визначених законодавством України та нормативно-правовими актами Національного банку.

Кошти, розміщені як грошове покриття для забезпечення погашення заборгованості банку перед Національним банком, включають кошти банків-резидентів, розміщені на рахунках Національного банку як грошове покриття заборгованості за наданими кредитами відповідно до умов кредитних договорів та як гарантійне покриття за операціями своп процентної ставки.

Кошти банків для забезпечення виконання зобов'язань перед Національним банком включають кошти пулу активів (майна), що забезпечують виконання зобов'язань за кредитами рефінансування, перераховані як сплата доходу та/або погашення заставлених цінних паперів, майнові права на майбутні надходження за якими передано в заставу. Відсотки за цими коштами не нараховувалися.

Інформація щодо класифікації коштів банків на поточні та непоточні наведена в примітці 24.

11. Кошти державних та інших установ

	На 31 березня 2024 року	На 31 грудня 2023 року
		(у мільйонах гривень)
Кошти бюджетів та бюджетних установ:		
у національній валюті	44 160	52 885
в іноземній валюті	273 393	85 060
Фонд гарантування вкладів фізичних осіб:		
у національній валюті	3 498	539
Інші:		
у національній валюті	542	867
в іноземній валюті	792	751
Усього коштів державних та інших установ	322 385	140 102

Національний банк обслуговує кошти Державного бюджету і місцевих бюджетів, які консолідовані на єдиному казначейському рахунку.

Відповідно до Закону України "Про Національний банк України" за залишками коштів бюджетних установ проценти не сплачуються, за коштами Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на 31 березня

2024 року встановлено процентну ставку 4,61% (станом на 31 грудня 2023 року – 4,60%).

Інформація щодо класифікації коштів державних та інших установ на поточні та непоточні наведена в примітці 24.

12. Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком

Депозитний сертифікат Національного банку – один із монетарних інструментів, що є борговим зобов'язанням Національного банку в бездокументарній формі, який засвідчує розміщення в Національному банку коштів банків та їхнє право на отримання внесеної суми і

процентів після закінчення встановленого строку. Витратність (дохідність для банків) депозитних сертифікатів устанавлюється відповідно до Основ процентної політики Національного банку з урахуванням її поточних цілей.

	На 31 березня 2024 року	На 31 грудня 2023 року
		(у мільйонах гривень)
Депозитні сертифікати за амортизованою собівартістю:		
депозитні сертифікати овернайт	348 692	441 457
депозитні сертифікати строком до 100 днів	200 727	180 210
Усього депозитних сертифікатів за амортизованою собівартістю	549 419	621 667

Станом на 31 березня 2024 року і 31 грудня 2023 року в обігу перебували депозитні сертифікати номінальною вартістю 1 мільйон гривень кожен.

Інформацію про номінальну вартість, середньозважену витратність, розмір процентної ставки та строки розміщення станом на 31 березня 2024 року наведено в таблиці нижче:

	Загальна номінальна вартість депозитних сертифікатів, у мільйонах гривень	Середньозважена витратність, % річних	Розмір процентної ставки, % річних	Періодичність сплати процентів	Строк розміщення, календарних днів
Депозитні сертифікати за амортизованою собівартістю:					
депозитні сертифікати овернайт	348 278	14,50	14,50	Один раз під час погашення	3
депозитні сертифікати строком до 100 днів	195 262	18,80	17,50–19,00	Один раз під час погашення	91

Інформацію про номінальну вартість, середньозважену витратність, розмір процентної ставки та строки розміщення станом на 31 грудня 2023 року наведено в таблиці нижче:

	Загальна номінальна вартість депозитних сертифікатів, у мільйонах гривень	Середньозважена витратність, % річних	Розмір процентної ставки, % річних	Періодичність сплати процентів	Строк розміщення, календарних днів
Депозитні сертифікати за амортизованою собівартістю:					
депозитні сертифікати овернайт	440 913	15,00	15,00	Один раз під час погашення	3
депозитні сертифікати строком до 100 днів	174 611	19,82	19,00–20,00	Один раз під час погашення	91

Інформація щодо класифікації депозитних сертифікатів на поточні та непоточні наведена в примітці 24.

13. Грошові кошти та їх еквіваленти

	Примітка	На 31 березня 2024 року	На 31 грудня 2023 року
(у мільйонах гривень)			
Готівкова іноземна валюта	5	42 431	41 278
Кошти на вимогу	5	307 313	293 884
Розміщені короткострокові депозити в іноземній валюті зі строком погашення до трьох місяців (крім депозитів у золоті)	5	23 337	32 285
Авуари в СПЗ	7.1	92 675	35 483
Усього грошових коштів та їх еквівалентів		465 756	402 930

Зміни в зобов'язаннях, зумовлені фінансовою діяльністю, за I квартал 2024 року:

	Примітка	На 01 січня 2024 року	Випуск/ залучення/ (погашення) зобов'язань	Процентні витрати сплачені	Зміна валютних курсів	Процентні витрати нараховані	Інші	На 31 березня 2024 року
(у мільйонах гривень)								
Банкноти та монети в обігу		764 598	15 965	–	–	–	–	780 563
Зобов'язання перед МВФ	7.1, 7.3	188 536	(14 984)	(1 464)	3 264	1 328	13	176 693
Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком України	12	621 667	(71 984)	(23 050)	–	22 786	–	549 419

Національний банк класифікує сплачені проценти як грошові кошти від операційної діяльності в консолідованому звіті про рух грошових коштів.

Зміни в зобов'язаннях, зумовлені фінансовою діяльністю, за I квартал 2023 року:

	Примітка	На 01 січня 2023 року	Випуск/ залучення/ (погашення) зобов'язань	Процентні витрати сплачені	Зміна валютних курсів	Процентні витрати нараховані	Інші	На 31 березня 2023 року
(у мільйонах гривень)								
Банкноти та монети в обігу		715 330	(40 003)	–	–	–	–	675 327
Зобов'язання перед МВФ	7.1, 7.3	239 176	(20 492)	(1 958)	2 478	1 910	26	221 140
Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком України	12	457 464	(104 224)	(21 135)	–	20 781	–	352 886

Розділ II.III. Фінансові результати за фінансовими інструментами

14. Процентні доходи та витрати

	За період, що закінчився 31 березня	
	2024 року	2023 року
	(у мільйонах гривень)	
Процентні доходи		
Доходи за цінними паперами України за амортизованою собівартістю	20 655	29 125
Доходи за коштами та депозитами в іноземній валюті	3 080	2 492
Доходи за кредитами банкам	205	2 197
Доходи за авуарами в СПЗ	166	217
Доходи за внутрішнім державним боргом	28	30
Інші	1	1
Усього процентних доходів за ефективною ставкою	24 135	34 062
Процентні витрати		
Витрати за депозитними сертифікатами, що емітовані Національним банком	(22 786)	(20 781)
Витрати за операціями з МВФ	(1 341)	(1 936)
Витрати за коштами банків	(16)	(59)
Витрати за коштами Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	(22)	(16)
Усього процентних витрат за ефективною ставкою	(24 165)	(22 792)
Чисті процентні (витрати)/доходи	(30)	11 270

До інших процентних доходів віднесено процентні доходи за кредитами, наданими працівникам.

включено доходи за ОВДП із плаваючою процентною ставкою в сумі 13 689 мільйонів гривень (у I кварталі 2023 року – 21 732 мільйони гривень).

У I кварталі 2024 року до складу доходів за цінними паперами України за амортизованою собівартістю

15. Результати від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті

	За період, що закінчився 31 березня	
	2024 року	2023 року
	(у мільйонах гривень)	
Нереалізований результат від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті	32 951	(957)
Реалізований результат від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті	13 028	8 454
Усього результати від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті	45 979	7 497

16. Результати від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток

	За період, що закінчився 31 березня	
	2024 року	2023 року
	(у мільйонах гривень)	
Цінні папери нерезидентів за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки в прибутках або збитках		
Процентні доходи	3 894	1 403
Нереалізовані результати від цінних паперів нерезидентів за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки в прибутках або збитках	7 806	4 886
Реалізований результат за цінними паперами нерезидентів за справедливою вартістю через прибуток або збиток (нереалізовані результати поточного року, що стали реалізованими)	1 179	1 694
Усього результатів від цінних паперів нерезидентів за справедливою вартістю через прибуток або збиток	12 879	7 983
Похідні фінансові інструменти		
Нереалізовані результати від похідних фінансових інструментів	631	337
Реалізований результат від похідних фінансових інструментів (нереалізовані результати поточного року, що стали реалізованими)	(170)	(535)
Усього результатів від похідних фінансових інструментів	461	(198)
Усього результатів від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки в прибутках або збитках	13 340	7 785

У I кварталі 2024 року отримані проценти за цінними паперами нерезидентів, уключені в чисте збільшення цінних паперів нерезидентів Проміжного скороченого консолідованого звіту про рух грошових коштів, становили 3 838 мільйонів гривень (у I кварталі

2023 року – 1 023 мільйони гривень). Нереалізовані доходи, що спрямовуються до резервів переоцінки, та нереалізовані витрати, що компенсуються резервом переоцінки, подано на чистій основі в консолідованому звіті про зміни у власному капіталі.

17. (Збитки)/прибутки від (зменшення)/відновлення корисності фінансових та нефінансових активів

	За період, що закінчився 31 березня	
	2024 року	2023 року
	(у мільйонах гривень)	
Збитки від зменшення корисності за розміщеними депозитами в іноземній валюті за амортизованою собівартістю	(1)	(2)
Прибутки від відновлення корисності за кредитами банкам	17	69
Прибутки від відновлення корисності за процентними фінансовими активами	16	67
(Збитки)/прибутки від (зменшення)/відновлення корисності за дебіторською заборгованістю	(9)	4
Прибутки від відновлення корисності за іншими нефінансовими активами	–	5
(Збитки)/прибутки від (зменшення)/відновлення корисності за іншими активами	(9)	9

Розділ II.IV. Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань

18. Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань

Ринок, на якому Національний банк, як правило, здійснює операції продажу активу або передавання зобов'язання, вважається головним ринком або, якщо немає головного ринку, найсприятливішим ринком. У Національного банку має бути доступ до основного або найсприятливішого ринку на дату оцінки. Національний банк оцінює справедливую вартість активу або зобов'язання, користуючись припущеннями, якими користувалися б учасники ринку, складаючи ціну активу або зобов'язання, та припускаючи, що учасники ринку діють у своїх економічних інтересах.

Якщо для активу або зобов'язання є головний ринок, то оцінка справедливої вартості представляє ціну на такому ринку (незалежно від того, чи ця ціна є безпосередньо відкритою, чи її оцінку отримано за іншою методикою оцінювання), навіть якщо ціна на іншому ринку є потенційно сприятливішою на дату оцінки.

Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, щодо яких немає інформації про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі методики оцінки, як дисконтування грошових потоків і аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування. Застосування методик оцінки може потребувати припущень, що не підкріплені ринковими даними. У цій консолідованій фінансовій звітності інформація щодо припущень розкривається в тих випадках, за яких заміна такого припущення можливим альтернативним варіантом може призвести до суттєвої зміни сум прибутку, доходів, витрат, загальної суми активів чи зобов'язань.

Національний банк застосовує методики оцінювання, що відповідають обставинам і для яких є достатньо даних, щоб оцінити справедливую вартість, максимізуючи використання доречних відкритих вхідних даних та мінімізуючи використання закритих вхідних даних.

Усі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається в консолідованій фінансовій звітності, класифікуються в межах ієрархії рівнів справедливої вартості.

Національний банк визначає розрахункову справедливую вартість фінансових активів і зобов'язань, використовуючи ринкову інформацію (за її наявності) і відповідні методики оцінки. Проте для тлумачення ринкової інформації з метою визначення розрахункової справедливої вартості неодмінно потрібне професійне судження. Розрахункова справедлива вартість не завжди відповідає реальним сумах, за які Національний банк міг би реалізувати фінансові активи та зобов'язання з урахуванням поточних обставин, оскільки активність фінансового ринку України залишається низькою.

Фінансові активи та зобов'язання за справедливою вартістю

До фінансових інструментів за справедливою вартістю належать цінні папери нерезидентів, похідні фінансові інструменти.

Справедлива вартість боргових цінних паперів нерезидентів (крім інструментів капіталу) визначається на підставі котирувань на активному ринку (вхідні дані рівня 1), інших котирувань із торгово-інформаційних систем (вхідні дані рівня 2) або, якщо немає інформації про котирування на активному ринку, на підставі дохідного підходу та вхідних даних рівня 3 (дохідність цінних паперів під час їх первинного розміщення емітентом та припущення щодо незмінності цієї дохідності до дати погашення відповідних цінних паперів, ураховуючи короткі строки до погашення). Справедлива вартість інструментів капіталу визначена зовнішнім оцінювачем доходним методом на підставі вхідних даних рівня 3.

Справедлива вартість похідних фінансових інструментів (державних деривативів) визначається на підставі котирувань на активному ринку (вхідні дані рівня 1).

Під час визначення справедливої вартості таких похідних фінансових інструментів, як процентний та валютний свопи, використовується метод оцінки із застосуванням даних, що відкрито спостерігаються на ринку (рівень 2). Справедлива вартість визначається на основі моделей оцінки, заснованих на поточній ринковій і договірній вартості відповідних базових інструментів та інших чинників. Моделі включають різні дані, у тому числі форвардні та спотові курси валют, волатильність валютного курсу, індекси процентних ставок на міжбанківських ринках, криві дохідності тощо.

Фінансові активи та зобов'язання за амортизованою собівартістю

Національний банк визначив, що справедлива вартість певних фінансових активів і зобов'язань за амортизованою собівартістю суттєво не відрізняється від їх балансової вартості для цілей розкриття справедливої вартості. До цих фінансових активів і зобов'язань належать кошти та депозити в іноземній валюті, авуари в СПЗ та внески в рахунок квоти МВФ, інші фінансові активи, банкноти та монети в обігу, кошти банків, кошти державних та інших установ, депозитні сертифікати Національного банку, зобов'язання перед МВФ та інші фінансові зобов'язання.

До фінансових інструментів за амортизованою собівартістю, справедлива вартість яких може суттєво відрізнятися від їх балансової вартості, належать цінні

папери України, внутрішній державний борг у національній валюті, кредити банкам та іншим позичальникам. Усі ці фінансові інструменти не мають активного ринку.

Справедливу вартість тих фінансових активів і зобов'язань, для яких немає активного ринку, Національний банк розраховує для розкриття в консолідованій фінансовій звітності за методом дисконтування грошових потоків (дохідний підхід). Зазначена модель ураховує майбутні процентні платежі та погашення основної суми заборгованості, строки погашення та ставку дисконтування.

Справедливу вартість цінних паперів України Національний банк визначає на підставі дохідного підходу та такої інформації:

для довгострокових інфляційних державних облігацій – вхідних даних рівня 2 (спот-ставок, розрахованих на основі кривої безкупонної дохідності, побудованої за даними фактично укладених та виконаних договорів з ОВДП із застосуванням параметричної моделі Свенссона, та фактичних значень індексу споживчих цін до попереднього місяця з квітня 2023 року до лютого 2024 року) та рівня 3 (консенсусний прогноз значень індексу споживчих цін на 2024–2028 роки із щомісячного

видання FOCUSECONOMICS за березень 2024 року та цільові значення індексу споживчих цін, визначених Національним банком на період із 2029 до 2047 років);

для інших державних облігацій України – вхідних даних рівня 2 (спот-ставок, розрахованих на основі кривої безкупонної дохідності, побудованої за даними фактично укладених та виконаних договорів з ОВДП із застосуванням параметричної моделі Свенссона, значень облікових ставок, визначених у прогнозі Національного банку).

Як ставка дисконтування для визначення справедливої вартості внутрішнього державного боргу в національній валюті використовується середньозважена ставка Національного банку за останніми угодами рефінансування (вхідні дані рівня 3) за звітний період.

Станом на 31 березня 2024 року та 31 грудня 2023 року як ставка дисконтування для визначення справедливої вартості кредитів, наданих банкам та іншим позичальникам, використана ринкова ставка [облікова ставка Національного банку, що визначена процентною політикою Національного банку як гранична процентна ставка (нижня точка діапазону) для кредитів банкам] на дату розрахунку (вхідні дані рівня 3).

Використані ставки дисконтування були такими:

	На 31 березня 2024 року	На 31 грудня 2023 року
	Ставка дисконтування, у % річних	Ставка дисконтування, у % річних
Цінні папери України в національній валюті:		
ОВДП (з фіксованою процентною ставкою)	12,18–18,46	11,30–19,35
ОВДП (з плаваючою процентною ставкою)	7,53–14,29	6,74–13,59
Внутрішній державний борг у національній валюті (1994–1996 роки)	19,50	22,00
Кредити банкам та іншим позичальникам у національній валюті	14,50	15,00

У наведеній нижче таблиці подано балансову вартість та оцінку справедливої вартості фінансових активів, що не відображаються в проміжному скороченому консолідованому звіті про фінансовий стан Національного банку за їх справедливою вартістю:

	На 31 березня 2024 року		На 31 грудня 2023 року	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
(у мільйонах гривень)				
Цінні папери України в національній валюті:				
ОВДП (з фіксованою процентною ставкою)	270 768	234 932	277 351	248 153
ОВДП (з плаваючою процентною ставкою)	463 427	387 046	449 738	396 526
Внутрішній державний борг	1 375	940	1 347	833
Кредити банкам та іншим позичальникам	4 902	4 926	5 691	5 735

Оскільки розрахунки оціночної справедливої вартості ґрунтуються на певних припущеннях, то слід ураховувати те, що надана інформація може не повністю відображати вартість, яка може бути реалізована.

Справедлива вартість фінансових інструментів за рівнями її оцінки розподілялася таким чином:

	На 31 березня 2024 року			На 31 грудня 2023 року		
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3
(у мільйонах гривень)						
Активи, оцінені за справедливою вартістю						
Цінні папери нерезидентів, які обліковуються за справедливою вартістю						
	967 722	25 858	187 406	901 668	27 915	143 516
Цінні папери України за справедливою вартістю:						
державні деривативи	949	–	–	729	–	–
Активи, справедлива вартість яких розкривається						
Цінні папери України в національній валюті:						
ОВДП (з фіксованою процентною ставкою)	–	234 932	–	–	248 153	–
ОВДП (з плаваючою процентною ставкою)	–	267 450	119 596	–	268 588	127 938
Внутрішній державний борг	–	–	940	–	–	833
Кредити банкам та іншим позичальникам	–	–	4 926	–	–	5 735
Зобов'язання, оцінені за справедливою вартістю						
Інші фінансові зобов'язання за справедливою вартістю:						
своп процентної ставки	–	777	–	–	1 223	–

Упродовж I кварталу 2024 року не було суттєвих переведень фінансових інструментів між рівнями 1 і 2 оцінки справедливої вартості, а також не було переведень фінансових інструментів до рівня 3 оцінки справедливої вартості або з нього.

Довгострокові інфляційні ОВДП, справедлива вартість яких розкривається, включені до рівня 3 оцінки справедливої вартості.

Зміну справедливої вартості цінних паперів нерезидентів, що оцінюються на дату звітності за справедливою вартістю та включені до рівня 3 оцінки справедливої вартості, подано таким чином:

Справедлива вартість цінних паперів нерезидентів, що оцінені за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутках чи збитках та включені до рівня 3 оцінки	
(у мільйонах гривень)	
Цінні папери нерезидентів станом на 01 січня 2023 року	27 667
Доходи/(витрати), визнані протягом звітного періоду в складі прибутків або збитків	163
Придбані цінні папери нерезидентів	2 219
Погашені цінні папери нерезидентів	(20 820)
Цінні папери нерезидентів станом на 31 березня 2023 року	9 229
Цінні папери нерезидентів станом на 01 січня 2024 року	143 516
Доходи/(витрати), визнані протягом звітного періоду в складі прибутків або збитків	7 799
Придбані цінні папери нерезидентів	51 291
Погашені цінні папери нерезидентів	(15 200)
Цінні папери нерезидентів станом на 31 березня 2024 року	187 406

Доходи та витрати від зміни справедливої вартості цінних паперів нерезидентів, що оцінюються на дату звітності за справедливою вартістю та віднесені до рівня 3 оцінки справедливої вартості, уключено до результатів від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті та до результатів від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток проміжного скороченого консолідованого звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (примітка 15 та 16 відповідно).

Середньозважена модифікована дюрація за фінансовими активами за справедливою вартістю, що належать до рівня 3 ієрархії справедливої вартості (крім

інструментів капіталу за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутках чи збитках), становить 0,46 станом на 31 березня 2024 року (0,53 – станом на 31 грудня 2023 року). Збільшення ставок дохідності, використаних для визначення справедливої вартості таких фінансових активів станом на 31 березня 2024 року (вхідні дані рівня 3), на 100 базисних пунктів призведе до зменшення справедливої вартості відповідних активів на 857 мільйонів гривень (станом на 31 грудня 2023 року – 763 мільйони гривень), а зменшення цих ставок дохідності на 100 базисних пунктів – до збільшення справедливої вартості активів на 857 мільйонів гривень (станом на 31 грудня 2023 року – 763 мільйони гривень).

Розділ III. Управління капіталом

19. Управління капіталом

Функцією капіталу Національного банку є забезпечення економічної самостійності та здатності виконання ним функцій, визначених законодавством України. Загальна сума капіталу, управління яким здійснює Національний банк, станом на 31 березня 2024 року становила 478 208 мільйонів гривень (станом на 31 грудня 2023 року – 420 126 мільйонів гривень). Для Національного банку немає вимог до розміру власного капіталу, крім розміру статутного капіталу та загальних резервів, установлених Законом України “Про Національний банк України”.

Статутний капітал

Відповідно до Закону України “Про Національний банк України” розмір статутного капіталу становить 10 мільйонів гривень. Його розмір збільшений до 100 мільйонів гривень за рішенням Ради Національного банку за підсумками 2007 року.

Загальні резерви

Національний банк створює загальні резерви, які використовуються на покриття його збитків, згідно з вимогами Закону України “Про Національний банк України”.

Загальні резерви, сформовані за звітний рік, повинні дорівнювати 10% від середньорічного обсягу грошово-кредитних зобов'язань Національного банку, які у 2023 році становили 1 376 417 мільйонів гривень.

Резервний капітал

Резервний капітал уключає резервний фонд, що формується дочірньою компанією Національного банку шляхом щорічних відрахувань від чистого прибутку дочірньої компанії відповідно до Закону України “Про

акціонерні товариства”. Відрахування до резервного фонду має бути не меншим ніж 5% суми чистого прибутку до досягнення резервним фондом 15% статутного капіталу дочірньої компанії.

Резерви переоцінки активів і зобов'язань

Відповідно до Закону України “Про Національний банк України” нереалізовані доходи від переоцінки іноземної валюти, монетарного золота у зв'язку зі змінами офіційного курсу гривні до іноземних валют/облікової ціни золота протягом звітного року, а також нереалізовані доходи від переоцінки цінних паперів, інструментів капіталу та похідних фінансових інструментів у зв'язку з їх переоцінкою до справедливої вартості, нереалізовані доходи або витрати від переоцінки банківських металів у зв'язку зі змінами облікової ціни банківських металів Національний банк спрямовує до статті “Резерви переоцінки активів і зобов'язань” розділу “Власний капітал” консолідованого звіту про фінансовий стан та консолідованого звіту про зміни у власному капіталі.

Сума резервів переоцінки використовується для компенсації сум нереалізованих витрат від переоцінки іноземної валюти, монетарного золота, цінних паперів, інструментів капіталу, похідних фінансових інструментів за справедливою вартістю, якщо вони накопичуються протягом звітного року.

Сума резервів переоцінки за іноземною валютою, монетарним золотом, цінними паперами, інструментами капіталу, похідними фінансовими інструментами, банківськими металами, що вибувають або зменшують відкриту валютну позицію, уключається до прибутку до розподілу у відповідних звітних періодах.

Власний капітал Національного банку складався з таких компонентів:

	На 31 березня 2024 року	На 31 грудня 2023 року
	(у мільйонах гривень)	
Статутний капітал	100	100
Загальні резерви	99 675	99 675
Нерозподілений прибуток	102 778	37 984
Резервний капітал	31	31
Резерв переоцінки іноземної валюти, монетарного золота	261 180	261 180
Резерв переоцінки банківських металів	1 317	1 330
Резерви переоцінки фінансових інструментів до їх справедливої вартості	13 127	19 826
Усього власного капіталу	478 208	420 126

20. Зобов'язання з перерахування прибутку до розподілу до Державного бюджету України

Згідно з нормами Податкового кодексу України Національний банк здійснює розрахунки з Державним бюджетом відповідно до статті 5¹ Закону України “Про Національний банк України”.

Національний банк перераховує частину прибутку до розподілу до Державного бюджету відповідно до Закону України “Про Національний банк України”. Прибуток до розподілу визначається шляхом зменшення прибутку на суму нереалізованих доходів звітного періоду, що спрямовуються до резервів переоцінки. Нереалізовані доходи, що стають реалізованими в наступних періодах, включаються до прибутку до розподілу у відповідних звітних періодах. Національний банк компенсує суму перевищення нереалізованих витрат над сумою резерву

переоцінки коштами прибутку поточного року, а в разі їх недостатності – коштами загальних резервів. Ці операції відображені в консолідованому звіті про зміни у власному капіталі.

Частина прибутку до розподілу, що залишається після формування загальних резервів, підлягає перерахуванню до Державного бюджету.

Станом на 31 березня 2024 року сума зобов'язань Національного банку перед Державним бюджетом із перерахування частини прибутку до розподілу за 2023 рік становить 38 643 мільйони гривень. У 2023 році Національний банк перерахував до Державного бюджету 71 868 мільйонів гривень.

Розділ IV. Витрати, пов'язані із забезпеченням діяльності Національного банку

21. Витрати на утримання персоналу

	За період, що закінчився 31 березня	
	2024 року	2023 року
	(у мільйонах гривень)	
Заробітна плата персоналу	717	615
Витрати, пов'язані із загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, та внески до недержавних пенсійних фондів	154	133
Матеріальна допомога та інші соціальні виплати	4	1
Інші	6	4
Усього витрат на утримання персоналу	881	753

До інших витрат на утримання персоналу віднесено витрати на підготовку кадрів і підвищення кваліфікації, витрати на добровільне медичне страхування працівників тощо.

22. Адміністративно-господарські та інші витрати

	За період, що закінчився 31 березня	
	2024 року	2023 року
	(у мільйонах гривень)	
Витрати Банкнотно-монетного двору, що не включаються до собівартості продукції	208	184
Амортизаційні відрахування	73	65
Експлуатаційні та господарські витрати	67	66
Витрати на утримання необоротних матеріальних та нематеріальних активів	48	37
Витрати на послуги та обслуговування телекомунікацій	12	9
Витрати на службові відрядження	11	14
Внески до Первинної профспілкової організації працівників Національного банку	9	8
Вартість реалізованих послуг комплексу очисних споруд	9	8
Витрати на підтримання програмного забезпечення	6	1
Податки, збори та обов'язкові платежі	5	6
Виплати членам Ради Національного банку	4	7
Інші	10	9
Усього адміністративно-господарських та інших витрат	462	414

Сума амортизації за I квартал 2024 року не включає амортизацію в сумі 44 мільйони гривень (у I кварталі 2023 року – 42 мільйони гривень), що нарахована на основні засоби, які використовуються для виготовлення банкнотного паперу, банкнот, монет та іншої продукції. Ця

частина амортизації включається до витрат, пов'язаних із виготовленням банкнот, монет та іншої продукції.

До інших витрат віднесено матеріальну допомогу та інші соціальні виплати пенсіонерам, консультаційні та юридичні послуги, канцелярські витрати тощо.

Розділ V. Інші примітки

23. Операції з пов'язаними сторонами

Умови операцій з пов'язаними сторонами

Під час розгляду всіх відносин, що можуть виникати між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі. До пов'язаних сторін Національного банку належать Уряд, організації, які перебувають під контролем держави, провідний управлінський персонал тощо.

Національний банк під час своєї діяльності здійснює операції з пов'язаними сторонами. Нижче зазначено залишки за цими операціями станом на 31 березня 2024 року та 31 грудня 2023 року.

Примітка	На 31 березня 2024 року			На 31 грудня 2023 року		
	Уряд та організації під контролем держави	Асоційована компанія	Інші пов'язані сторони	Уряд та організації під контролем держави	Асоційована компанія	Інші пов'язані сторони
(у мільйонах гривень)						
Кошти та депозити в іноземній валюті та банківських металах	2	–	–	39	–	–
Цінні папери України (валова балансова вартість)	8	735 144	–	727 818	–	–
Кредити банкам та іншим позичальникам (валова балансова вартість)		3 007	–	3 007	–	–
Резерв під кредити банкам та іншим позичальникам		(3 000)	–	(3 000)	–	–
Внутрішній державний борг		1 375	–	1 347	–	–
Інші активи		213	33	83	32	–
Кошти банків		123 523	–	109 936	–	–
Кошти державних та інших установ (за виключенням коштів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб)	11	318 835	27	5	139 401	91
Кошти Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	11	3 498	–	–	539	–
Зобов'язання з перерахування прибутку до розподілу до Державного бюджету України	20	38 643	–	–	38 643	–
Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком України		219 813	–	–	261 374	–
Інші зобов'язання		425	1	–	724	1

До інших пов'язаних сторін статті “Кошти державних та інших установ” включено залишки на рахунку КНПФ.

Умови зазначених вище операцій були такими:

станом на 31 березня 2024 року і 31 грудня 2023 року Національний банк мав зобов'язання з кредитування Фонду гарантування вкладів фізичних осіб у межах відкритої відкритої відновлюваної кредитної лінії на загальну суму 3 000 мільйонів гривень (примітка 9);

за залишками коштів у національній валюті, що зберігаються державними банками на кореспондентському рахунку в Національному банку (що включено до коштів банків у наведеній вище таблиці), станом на 31 березня 2024 року і на 31 грудня 2023 року відсотки не нараховувалися (примітка 10);

на залишки інших коштів банків на вимогу в іноземній валюті (що включено до коштів банків у наведеній вище таблиці) станом на 31 березня 2024 року і на 31 грудня 2023 року встановлена процентна ставка 5,25% (примітка 10);

за коштами державних та інших установ станом на 31 березня 2024 року і на 31 грудня 2023 року відсотки не нараховувалися (примітка 11);

за коштами Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на 31 березня 2024 року встановлена процентна ставка 4,61% (станом на 31 грудня 2023 року – 4,60%) (примітка 11).

Умови операцій із цінними паперами України розкрито у відповідних примітках.

У наведеній нижче таблиці зазначено статті доходів і витрат за операціями з пов'язаними сторонами:

	За період, що закінчився 31 березня 2024 року			За період, що закінчився 31 березня 2023 року		
	Уряд та організації під контролем держави	Асоційована компанія	Інші пов'язані сторони	Уряд та організації під контролем держави	Асоційована компанія	Інші пов'язані сторони
	(у мільйонах гривень)					
Процентні доходи	20 684	–	–	30 334	–	–
Процентні витрати	(8 645)	–	–	(5 948)	–	–
Комісійні доходи	60	–	–	43	–	–
Комісійні витрати	(1)	–	–	(1)	–	–
Інші доходи	54	2	–	219	2	–
Результати від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	330	–	–	(211)	–	–
Витрати, пов'язані з виготовленням банкнот, монет, сувенірної та іншої продукції	(19)	–	–	(5)	–	–
Витрати на утримання персоналу та членів Ради Національного банку	–	–	(15)	–	–	(18)
Адміністративно-господарські та інші витрати	(11)	–	(18)	(8)	–	(15)

До інших пов'язаних сторін статті “Адміністративно-господарські та інші витрати” віднесено внески Національного банку до КНПФ.

Відповідно до Закону України “Про Національний банк України” послуги для Державного казначейства України надаються Національним банком безоплатно.

У I кварталі 2024 року витрати на короткострокові виплати (заробітна плата і єдиний внесок на загальнообов'язкове

державне соціальне страхування) провідному управлінському персоналу становили 15,35 мільйона гривень, у тому числі винагорода членам Ради Національного банку – 4,12 мільйона гривень (у I кварталі 2023 року витрати на короткострокові виплати провідному управлінському персоналу становили 18,17 мільйона гривень, у тому числі винагорода членам Ради Національного банку – 6,59 мільйона гривень).

24. Поточні та непоточні активи і зобов'язання

У наведеній нижче таблиці представлено класифікацію активів і зобов'язань за строками їх очікуваного відшкодування або погашення на поточні (до одного року) та непоточні (більше одного року):

Примітки	На 31 березня 2024 року			На 31 грудня 2023 року			
	поточні	непоточні	усього	поточні	непоточні	усього	
(у мільйонах гривень)							
Активи							
Кошти та депозити в іноземній валюті та банківських металах	5	379 667	–	379 667	373 440	–	373 440
Цінні папери нерезидентів	6	1 180 310	676	1 180 986	1 072 423	676	1 073 099
Авуари в СПЗ	7.1	92 781	–	92 781	35 570	–	35 570
Монетарне золото		–	68 683	68 683	–	62 387	62 387
Цінні папери України	8	57 043	678 101	735 144	49 074	678 744	727 818
Кредити банкам та іншим позичальникам	9	3 339	1 563	4 902	3 291	2 400	5 691
Внутрішній державний борг		133	1 242	1 375	112	1 235	1 347
Внески в рахунок квоти МВФ	7.2	–	104 475	104 475	–	102 521	102 521
Основні засоби та нематеріальні активи		–	3 935	3 935	–	4 044	4 044
Інші активи		4 189	2 963	7 152	3 661	3 009	6 670
Усього активів		1 717 462	861 638	2 579 100	1 537 571	855 016	2 392 587
Зобов'язання							
Банкноти та монети в обігу		780 563	–	780 563	764 598	–	764 598
Кошти банків	10	230 735	–	230 735	216 261	–	216 261
Кошти державних та інших установ	11	322 385	–	322 385	140 102	–	140 102
Зобов'язання з перерахування прибутку до розподілу до Державного бюджету України	20	38 643	–	38 643	38 643	–	38 643
Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком України	12	549 419	–	549 419	621 667	–	621 667
Зобов'язання перед МВФ, крім зобов'язань зі сплати внеску за квотою	7.3	41 955	30 276	72 231	41 337	44 690	86 027
Боргові зобов'язання на користь МВФ зі сплати внеску за квотою	7.3	104 462	–	104 462	102 509	–	102 509
Інші зобов'язання		1 913	495	2 408	1 827	782	2 609
Усього зобов'язань		2 070 075	30 771	2 100 846	1 926 944	45 472	1 972 416

Внески в рахунок квоти МВФ класифікуються до непоточних з огляду на те, що відповідно до статті XXVI Статей угоди МВФ країна-член має право в будь-який момент вийти з МВФ, але немає наявних очікувань того, що Україна скористається цим правом.

Боргові зобов'язання на користь МВФ зі сплати внеску за квотою класифікуються до поточних, оскільки відповідно до Статей угоди МВФ у МВФ є право вимагати, а в Україні зобов'язання сплатити кошти та погасити відповідні цінні папери. До цієї статті також включено кошти за Рахунком МВФ № 1, що відносяться до коштів на вимогу і класифікуються як поточні.

25. Події після звітної дати

Правління Національного банку ухвалило рішення знизити облікову ставку з 14,5% до 13,5% із 26 квітня 2024 року. Ураховуючи послаблення фактичного та очікуваного цінового тиску, а також зниження ризиків для надходження міжнародної фінансової підтримки, Національний банк продовжує цикл пом'якшення процентної політики. Це дасть змогу підтримати розвиток кредитування та відновлення економіки без додаткових ризиків для цінової та фінансової стабільності.

Протягом періоду з 01 квітня 2024 року до дати підписання цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності Україна отримала від міжнародних партнерів на рахунки в Національному банку фінансової допомоги загалом в еквіваленті 1,62 мільярда доларів США, з них зокрема другий транш у сумі 1,5 мільярда євро (1,6 мільярда доларів США) на користь Уряду в межах схваленого Радою Євросоюзу 28 лютого 2024 року чотирирічного плану допомоги для України на загальну суму 50 мільярдів євро (програма Ukraine Facility).

У квітні 2024 року Національний банк перерахував до Державного бюджету частину прибутку до розподілу за 2023 рік у сумі 38 643 мільйони гривень.

До дати підписання цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності відбулося погашення:

ОВДП відповідно до графіка платежів на загальну суму 22 284 мільйони гривень (сума номіналу – 2 884 мільйони гривень, купона – 19 400 мільйонів гривень);

зобов'язань Національного банку перед МВФ відповідно до графіка платежів на суму 61 мільйон СПЗ (3 167 мільйонів гривень за офіційним курсом на дату здійснення платежу або 3 013 мільйонів гривень за річним курсом МВФ).

26. Уведення нових та змінених стандартів і тлумачень фінансової звітності

Змінені МСФЗ та тлумачення, що набрали чинності та прийняті до застосування 01 січня 2024 року

Поправки до МСБО 1 “Подання фінансової звітності” – “Класифікація зобов’язань як поточних або непоточних” покликані уточнити підхід до класифікації зобов’язань за МСБО 1 на підставі договірних умов, чинних на звітну дату (набирають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2024 року).

Поправки до МСБО 1 “Подання фінансової звітності” – “Непоточні зобов’язання з ковенантами” покликані додатково уточнити підхід до класифікації зобов’язань як поточних або непоточних (набирають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2024 року).

Поправки до МСБО 7 “Звіт про рух грошових коштів” та МСФЗ 7 “Фінансові інструменти: розкриття інформації” – “Механізми фінансування постачальників” посилюють вимоги до розкриття інформації та показники у межах діючих вимог до розкриття інформації, які вимагають від суб’єктів господарювання надавати якісну та кількісну інформацію про механізми фінансування постачальників (набирають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2024 року).

Поправки до МСФЗ 16 “Оренда” – “Орендне зобов’язання в операції з продажу та зворотної оренди” покликані уточнити вимоги, які застосовує продавець-орендар для оцінки орендного зобов’язання, що виникає в операції зворотної оренди (набирають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2024 року).

Зазначені змінені МСФЗ та тлумачення не мали впливу на показники діяльності та фінансовий стан Національного банку.

Нові та переглянуті стандарти, що опубліковані, але ще не набрали чинності

Поправки до МСФЗ 10 “Консолідована фінансова звітність” і МСБО 28 “Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства” – “Продаж або розподіл активів між інвестором та його асоційованим чи спільним підприємством” (набирають чинності для річних періодів, які починаються з або після дати, яка має бути визначена. Дозволяється дострокове їх застосування).

Поправки до МСБО 21 “Вплив змін валютних курсів” – “Відсутність конвертованості” вимагають від компанії надавати більше корисної інформації у своїх фінансових звітах, якщо валюту неможливо обміняти на іншу (набирають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2025 року).

Новий стандарт МСФЗ 18 “Представлення та розкриття у фінансових звітах”, що заміняє МСБО 1 “Подання фінансової звітності” (набирає чинності для річних періодів, що починаються з або після 01 січня 2027 року).

Національний банк не застосовував зазначені нові та переглянуті стандарти достроково. Керівництво Національного банку очікує, що застосування цих стандартів та поправок не матиме суттєвого впливу на показники діяльності та фінансовий стан Національного банку.

 травня 2024 року
Київ, Україна